

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

_____ доц. Холявка В. З.

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова культура і мистецтво, етика та естетика

Спеціальність _____ 8.14010301 «Туризмознавство» _____

Факультет _____ Туризму _____

РОЗРОБНИКИ: к. ф. н., викл. Салила І. О.; к. і. н., викл.
Горбачевський Т. С.; к. мист., доц. Падовська О. М.

Програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «_____» _____ 2015 року № _____

Завідувач кафедри _____ (Полянський О. А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено вченою радою факультету Туризму

Протокол від «_____» _____ 2015 року № _____

«_____» _____ 2015 року Декан _____ (Холявка В.З.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 1401 «Сфера обслуговування»	Нормативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
	Напрямок підготовки 6.140103 «Туризм»		
Модулів – 2	Спеціальність 8.14010301 «Туризмознавство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 4 - самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	24 год.	-
		Семінарські	
		32 год.	-
		Практичні	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		34 год.	-
		Індивідуальні завдання	
		-	-
Вид контролю: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання (%) – **67 / 33;**
- для заочної форми навчання (%) – - / - .

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є забезпечення майбутніх фахівців у сфері спортивного туризму необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння засобами морального і художнього самовизначення у світі; формування у студентів системних культурологічних знань про сучасну культурну й художню картину світу на основі пізнання національних культур для реалізації міжкультурного діалогу в подальшій професійній діяльності

Завдання дисципліни полягає в теоретичній і практичній підготовці студентів щодо застосування базових підходів і засад, культурних кодів та комунікацій, культурологічних методів при аналізі історичних і національних феноменів культури для необхідного в їх подальшій професійній діяльності розуміння національних особливостей культур світу та вміння застосовувати те на практиці; наданні чіткого уявлення про етику і естетику, їх мову, поняття і категорії, про історію етичної і естетичної думки, сучасний стан, що дозволить студентам самостійно орієнтуватися у всьому багатоманітності етичного і естетичного знання і його застосування у своїй життєвій практиці, а також ознайомити студентів із специфікою української традиції розуміння морального і художнього у світоглядній культурі України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- зміст, методологічну та джерельну бази курсу, понятійний апарат;
- структуру та складові культури; цивілізаційні витoki та культурно-історичну періодизацію світової культури;
- зміст і особливості розвитку феномену художньої культури людства на тлі світового культурно-історичного процесу, основні тенденції розгортання явищ культури;
- світоглядні особливості національних культур;
- основні етапи формування художніх мов, видове і жанрове різноманіття форм і типів мистецтва;
- персоналії відомих митців-українців у основних галузях світової культуротворчості;
- особливості етичного і естетичного світовідношення; співвідношення етики і естетики з іншими сферами гуманітарного знання;
- структуру етичного і естетичного, основні функції, що їх здійснюють мораль і мистецтво в житті людини і суспільства;
- історію розуміння етичного і естетичного світовідношень;
- зміст основних етичних і естетичних категорій;
- принципи моральної культури спілкування і причини моральних конфліктів;
- специфіку естетичної діяльності і природу мистецтва як явища, його родів, видів, теорії мистецтва.

вміти:

- визначати генокод культури, ціннісні орієнтири, смислові ідентичності різних народів світу;

застосовувати методологічні засади аналізу культурних явищ та згідно гуманістичних критеріїв давати оцінку їх впливу на характер міжкультурної взаємодії; вибудовувати систему критеріїв оцінки щодо різних культурних феноменів;

ідентифікувати згідно історичної значущості та нових тенденцій в культурі національні, світові культурні цінності;

на основі систематичного звертання до проблем національно-духовного відродження визначати місце і роль власної культури в бутті нації та у світі;

розрізняти естетичне і етичне світовідношення, пояснювати їх сутність; застосовувати у конкретних випадках туристичної діяльності розуміння функцій моралі і мистецтва;

використовувати перспективи, які відкриваються людині з усвідомленням нею моральної і естетичної культури спілкування, не допускати моральних конфліктів чи їх уміло розв'язувати;

оцінити значення етики і естетики в людському житті, орієнтуватися в структурі мистецтва, його теоріях і стилях, пов'язати туристичну і естетичну діяльність;

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Світова культура і мистецтво

ТЕМА 1. Управління розвитком туристичного підприємства: основні поняття, принципи, методи та функції

ТЕМА 2. Формування організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємства

ТЕМА 3. Управління вибором напрямів розвитку підприємств туризму

ТЕМА 4. Управління ресурсним та інформаційним забезпеченням розвитку туристичного підприємства

ТЕМА 5. Управління розвитком туристичного підприємства: основні поняття, принципи, методи та функції

МОДУЛЬ 2. Етика та естетика

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Етика і естетика в системі гуманітарного знання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Етика та естетика в спорті: завдання, проблеми, принципи

ТЕМА 1. Етика і естетика як гуманітарні дисципліни.

ТЕМА 2. Історико-філософський контекст розуміння етичного

ТЕМА 3. Історико-філософський контекст розуміння етичного

ТЕМА 4. Етика комунікацій та морально-психологічні принципи спілкування.

ТЕМА 5. Естетика та її основні категорії.

ТЕМА 6. Естетичне в житті сучасного суспільства і особи.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин*											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. Світова культура і мистецтво												
ТЕМА 1. Регіональна морфологія світової культури та феномен культурної самобутності; острівні культури	5	2		2		1		2				
ТЕМА 2. Проблема походження мистецтва й художньої творчості; тропічноафриканський, латиноамериканський культурні регіони.	8	2		2		4						
ТЕМА 3. Просторово-часові мистецтва у системі художньої культури; арабо-мусульманський світ, далекосхідний та індійський культурні регіони	10	2		4		4						
ТЕМА 4. Архітектонічні мистецтва; світова культура крізь призму євроцентризму; загальноєвропейська стилістика художньої культури	12	2		6		4		2				
ТЕМА 5. Культурний імперіалізм; північноамериканський складник та проблеми глобалізації в культурному вимірі	10	2		4		4						
Разом за модулем 1	45	7		8		17		4				
МОДУЛЬ 2. Етика та естетика												
Змістовий модуль 1. Етика і естетика в системі гуманітарного знання												
ТЕМА 1. Етика і естетика як гуманітарні дисципліни.	4	1	1			2						
ТЕМА 2. Історико-філософський контекст розуміння етичного	6	2	2			2						

ТЕМА 3. Основні категорії етики.	5	2	2			1							
Разом за змістовим модулем 1	25	8	8			9							
Змістовий модуль 2. Етика та естетика в спорті: завдання, проблеми, принципи													
ТЕМА 4. Етика комунікацій та морально – психологічні принципи спілкування	5	2	2			1							
ТЕМА 5. Естетика та її основні категорії	5	2	2			1							
ТЕМА 6. Естетичне в житті сучасного суспільства і особи	5	1	2			2							
Разом за змістовим модулем 2	20	6	8			6							
Разом за модулем 2	45	14	16			15							
Усього годин	90	26	16	18		30							

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (МОДУЛЬ 1. Історія світового мистецтва)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Типологічні особливості культурної динаміки регіонів та ареали поширення художніх мов	2
2	Первісна культура: міф, міфологія, міфологічне мислення	2
3	Культури Стародавнього Сходу	2
4	Культура античності: від архаїки до еллінізму	2
5	Світова художня культура на хвилі Відродження	2
6	Європейська культура від Середньовіччя до Нового часу	2
7	Мистецтво ХІХ ст.: романтизм і становлення націй	2
8	Мистецтво ХХ ст.: між світовими війнами	2
9	Україна і світ	2
Разом		18

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (МОДУЛЬ 2. Етика та Естетика)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА В ЗМІСТОВІ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ	1
2	ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНТЕКСТ РОЗУМІННЯ ЕТИЧНОГО	2
3	ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ЕТИКИ	2

4	КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ В МОРАЛЬНОМУ ВИМІРІ	2
5	ОСНОВНІ ЕСТЕТИЧНІ КАТЕГОРІЇ	1
6	ЛЮДИНА І СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО В ЕСТЕТИЧНОМУ ВИМІРІ	2
Разом		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Світова культура і мистецтво		
1	«Світова культура і мистецтво» в філософсько-наукових дослідженнях; головні концепції, напрямки, представники	1
2	Поняття «культурна самобутність» і цілісність культури: єдність території (природно-територіальні, кліматичні, ландшафтні чинники), людей, цінностей.	4
3	Поняття регіональної свідомості і культурного простору: «життєвий триб, мислення», стереотипи переживання, мови, поведінки; поняття ментальності, етосу, характеру. Значення лінгвістичних, релігійних, господарсько-економічних, політичних факторів у формуванні культурного обличчя і єдності регіону.	4
4	Культурна ідентифікація країни, визначення за характером культури належності до певного культурного регіону; виявлення унікальних і туристично привабливих рис.	4
5	Художня культура, як вирішальний стимул до розвитку і процвітання туризму (характеристика артефактів).	4
МОДУЛЬ 2. Етика та Естетика		
1	Етика та естетика як гуманітарні дисципліни	2
2	Історико-філософський контекст розуміння етичного	2
3	Основні категорії етики	1
4	Етика комунікацій та морально-психологічні принципи спілкування	2
5	Естетика та її основні категорії	2
6	Естетичне в житті сучасного суспільства та особи	1
Разом		30

* - самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу і підготовку до семінарських та практичних занять

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

МОДУЛЬ 1. Світова культура і мистецтво

1. Етнічний компонент і націєтворчий чинник в культурі.
2. Національний характер і ментальність як поняття і як проблема.
3. Сучасні концепції типології культури.
4. Найдавніші сліди образотворчої діяльності людини.
5. Східний і Західний типи культури і культурні регіони.
6. Поняття Заходу-Сходу, Півночі-Півдня з позиції європоцентризму.
7. Особливості художньої культури тропічноафриканського регіону
8. Феномен античності в культурі Європи
9. Міфологізм, як типологічна риса культури античності
10. Кераміка та вазопис Стародавньої Греції.
11. Ордерні системи античності та їх вплив на художню культуру сучасності.
12. Порівняльний аналіз типологічних рис грецької і римської моделей культур (праці О. Шпенглера, Й. Гейзінга, М. Кириєнка-Волошина, А. Содомори)
13. Грецький театр, його виникнення, устрій; естетичні особливості античної трагедії
14. Художня культура Стародавнього Єгипту, форми і види давньоєгипетського мистецтва
15. Біблія, її роль у становленні і розвитку світової культури та сюжетного наповнення мистецтва.
16. Феномени китайської художньої культури.
17. Історичні міфологеми японської культурної самобутності.
18. Індійський компонент в культурі далекосхідного регіону.
19. Художня культура стародавніх цивілізацій Латинської Америки
20. Загальна характеристика розвитку світової культури в добу Відродження.
21. Національні різновиди культури Ренесансу.
22. Митці доби Високого італійського відродження.
23. Іспанське Відродження: драматургія, література, живопис і архітектура.

24. Основні особливості та напрямки розвитку європейської культури доби Просвітництва.

25. Романтизм як основний напрямок в культурі кінця XVIII початку XIX ст.: історичне підґрунтя та естетичні засади.

26. Особливості розвитку реалізму в літературі та культурі європейських країн.

27. Загальноєвропейські стилі в літературі, архітектурі та мистецтві.

28. Модернізм у живописі – країни, твори, імена.

29. Музика XX ст. – поєднання традицій різних континентів.

30. Глобалізація як сучасний культурний феномен; сутність та регіональні різновиди.

МОДУЛЬ 2. Етика та естетика

1. Структура етики та естетики

2. Моральний та естетичний вимір особи і суспільства

3. Етико-політичне вчення Конфуція.

4. Етика католицизму.

5. Етика протестантизму.

6. Моральне вчення ісламу

7. Проблема «найменшого зла» в етиці.

8. Зміст поняття «почуття справедливості».

9. Помилковість релятивізму та ригоризму у трактуванні добра і зла.

10. Основи ділового етикету

11. «Кодекс честі» індивіда

12. Етикет у сфері туризму.

13. Розкрийте зміст власної системи естетичних цінностей та норм.

14. Девіантна поведінка: причини та форми вираження.

15. Естетика в туризмі

16. Естетичний аспект сучасних принципів системи підготовки спеціалістів з туризму

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи:

- лекції із застосуванням технічних засобів (мультимедійний проектор);
- семінарські та практичні заняття, які головним чином спрямовані на дискусію навколо попередньо визначених.

Лекційна форма навчання поєднується з різними видами практичних та семінарських занять, на яких закріплюються і поглиблюються одержані на лекціях знання, що сприяє виробленню вмінь та навичок практичної діяльності. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з науковою літературою та нормативними актами з питань управління розвитком та проектами в туризмі.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (відповіді на питання (письмові, тестові) та розв'язання практичних завдань, які представлені в екзаменаційному білеті).

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Модулі	Змістові модулі	Поточний контроль		Модульний контроль	Самостійна, індивідуальна, наукова робота
		Теми	Бали		
МОДУЛЬ 1	ЗМ 1		20	25	5
	ЗМ 2				
	<i>Разом</i>		<i>20</i>	<i>25</i>	<i>5</i>
<i>Разом за модулем 1</i>			<i>50</i>		
МОДУЛЬ 2	ЗМ 1		20	25	5
	ЗМ 2				
	<i>Разом</i>		<i>20</i>	<i>25</i>	<i>5</i>
<i>Разом за модулем 2</i>			<i>50</i>		
ВСЬОГО за модулями			50*		
<i>Підсумковий контроль (екзамен)</i>			<i>50**</i>		
СУМА БАЛІВ			100		

* - розраховується як середньоарифметичне значення в залежності від кількості передбачених модулів:

$$\text{ВСЬОГО за модулями} = \frac{\text{Разом за модулем 1} + \text{Разом за модулем 2}}{2}$$

** - до складання підсумкового контролю допускають студенти, які успішно виконали навчальний план і отримали не менше 18 балів по кожному із модулів. Якщо студент отримав менше 18 балів (хоча б з одного модуля) він не допускається до підсумкового (семестрового) контролю доки не ліквідує поточну модульну заборгованість.

У випадку отримання менше 61 балу за результатами семестрового контролю, студент здійснює обов'язкове перескладання заліку.

Самостійна робота – форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання завдань здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальна робота - форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію творчих можливостей здобувача вищої освіти через індивідуально спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Наукова робота – виконане під керівництвом викладача наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки.

Залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
------------	--------	-------------------------------

	ECTS	для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	не зараховано
35-60	FX	незадовільно	
0-34	F		

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Світова культура і мистецтво» для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» (електронний варіант).

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Апресян Р. Г. Этика : Учебник / Гусейнов А. А., Апресян Р. Г. – М. : Гардарики, 2000. – 472 с.
2. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посібник / В. П. Бралатан, І. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 251 с.
3. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – С. 13 – 42.
4. Гатальська С.М. Тип культури та її цивілізаційні форми як предмет філософії культури. // Гатальська С.М. Філософія культури. Підручник. - К., 2005. – С. 44-74
5. Дедюлина М. А. Этика : Учебно-методическое пособие / М. А. Дедюлина. – Таганрог : Изд-во ТРТУ, 2005. – 100 с.
6. Джунь В. В. Принципи гідності особи в спортивній деонтології / Джунь В. В., Коваленко А. І. // Здоровий спосіб життя : Зб. наук. ст. – Львів, 2006. – Вип. 9. – С. 15–17.
7. История этических учений: Учебник / Под ред. А.А. Гусейнова. – М.: Гардарики, 2003. – 911 с.
8. Калашнікова О.Л. Українська та зарубіжна культура. Лекції.- Дніпропетровськ.: АМСУ, 2003 - Ч.І,ІІ. – 202 с.
9. Карабут І. І. Етичні аспекти проблем сучасного спорту / Карабут І. І., Кружило Г. Г. // Спортивна наука України. – 2010. – № 2. – С. 105–115.

10. Когут И. Проблема этики в современном олимпийском спорте / Ирина Когут, Сергей Матвеев, Лидия Радченко // Наука в олимпийском спорте. – 2007. – С. 126–132.
11. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 508 с.
12. Ленк Х. Этика спорта как культура честной игры. Честное соревнование и структурная дилемма / Ханс Ленк // Неприкосновенный запас. – 2004. – №3. – С. 88–94.
13. Лозовой В. О. [Етика : Навч. посіб. / В. О. Лозовой, М. І. Панов, О. А. Стасевська та ін.; За ред. проф. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 224 с.](#)
14. Матвеев П. Е. Этика. Основы общей теории морали : Курс лекций. Ч. 1 / П. Е. Матвеев. – Владим. гос. ун-т. – Владимир, 2002. – 51 с.
15. Матвеев П.Е. Этика. Основы хозяйственной этики: Курс лекций. Ч. 2 / П. Е. Матвеев. – Владим. гос. ун-т. – Владимир, 2003. – 64 с.
16. Малахов В. А. Этика : Курс лекцій : Навч. посібник / Віктор Малахов. – К. : Либідь, 2001. – 384 с.
17. Мировая художественная культура : Учебное пособие / Колл. авт.: Б.А.Эренграсс, В.Р.Арсеньев, Н.Н.Воробьев и др.; Под ред. Б.А.Эренграсс. – М.: Высш. шк., 2001. – 767 с.
18. Мировая художественная культура : Учеб. пособ. для студ. вузов /Под ред. Б.А. Эренграсс.-2-е изд., перераб. и доп. –М.: Высшая школа Т.1: Б.А.Эренграсс, Е.А.Ботвинник, В.Е. и др.-2005.- 445 с.
19. Мовчан В. С. Этика : Навч. посібник / В. С. Мовчан. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 483 с.
20. Момот М. О. Концепції справедливості в античній філософії права та їх сучасна інтепретація / М. О. Момот // Адвокат. – 2009. – № 3 (102). – С. 34–38.
21. Олімпійська хартія. Міжнародний олімпійський комітет. – К. : Олімпійська література, 1999. – 95 с.
22. Сараф М. Я. Профессионализация спорта и спортивная этика / М. Я. Сараф // Теория и практика физической культуры. – 2001. – №7. – С. 32–33.
23. Світова художня культура /Укл. О.П.Щолокова, Л.М.Ващенко.- К.:ІЗМН, 1997.–48 с.
24. Сучилин А. А. Идеалы Пьера де Кубертена и современное олимпийское движение / А. А. Сучилин // Известия ВГПУ. – 2012. –№ 68 – С. 68–71.
25. Тофтул М. Г. Этика : навч. посіб. / М. Г. Тофтул. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 416 с.
26. Художня культура світу: Арабо-мусульманський, африканський, індійський, далекосхідний, латиноамериканський

- північноамериканський культурні регіони: Навч. посіб./Н.Є.Миропольська,Е.В.Белкіна, Л.М.Масол та ін.; За ред. Н.Є.Миропольської. – К.: Вища шк., 2003. – 191с.:іл.
- 27.Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / Н.Є.Миропольська,Е.В.Белкіна, Д.М.Масол, О.І.Оніщенко. – К.: Вища шк., 2001. – 191с.
- 28.Ярошенко Т.М. Регіональна типологія культури: Навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 236 с.

Допоміжна

1. Агеев А. В. Коммерческие аспекты проведения спортивных соревнований / А. В. Агеев, Т. И. Прокопенко, Н. В. Резенькова // Вестник Ставропольского государственного университета. – 2008. – № 59. – С. 144–151.
2. Аникст А. А. Театр эпохи Шекспира. – М., 1965.
3. Античное наследие в культуре Возрождения: Сб. статей. – М., 1984.
4. Барабанова В. Б. О Проблеме предельных человеческих возможностей и генетических технологиях в спорте / Барабанова В. Б. // Успехи современного естествознания. – 2010. – № 11. – С. 63–64.
5. Батюк А. М. Норми та девіації в практиках фізичної активності : теоретичне осмислення / Батюк А. М. // Соціальні технології. – 2011. – № 51. – С. 225–231.
6. Валюк О. Я. Наукової концепції моралі й моральності / О. Я. Валюк // Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України Проблеми сучасної психології. – 2010. – Випуск 7. – С. 75–86.
7. Воропай С. М. Спортсмен як проблема в олімпійському русі та підходи до її вирішення / Воропай С. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 9. – С. 21–25.
8. Вундт В. Этика. Факты нравственной жизни. Философские системы морали / Вундт В. – М. : Либроком, 2011. – 456 с.
9. Вундт В. Этика. Принципы нравственности. Области нравственной жизни / Вундт В. – М. : Либроком, 2010. – 264 с.
10. Гасюк Л. М. До проблеми визначення сутності поняття «професійна етика» / Л. М. Гасюк // Теоретичні питання освіти та виховання : Збірник наукових праць. – 2001. – Випуск 14. – С.100–102.
11. Гасюк Л. М. Етика в українському вимірі / Гасюк Л. М. // Вісник Черкаського державного університету : Психолого-педагогічні науки. – 2000. – Випуск 18. – С.23–28.

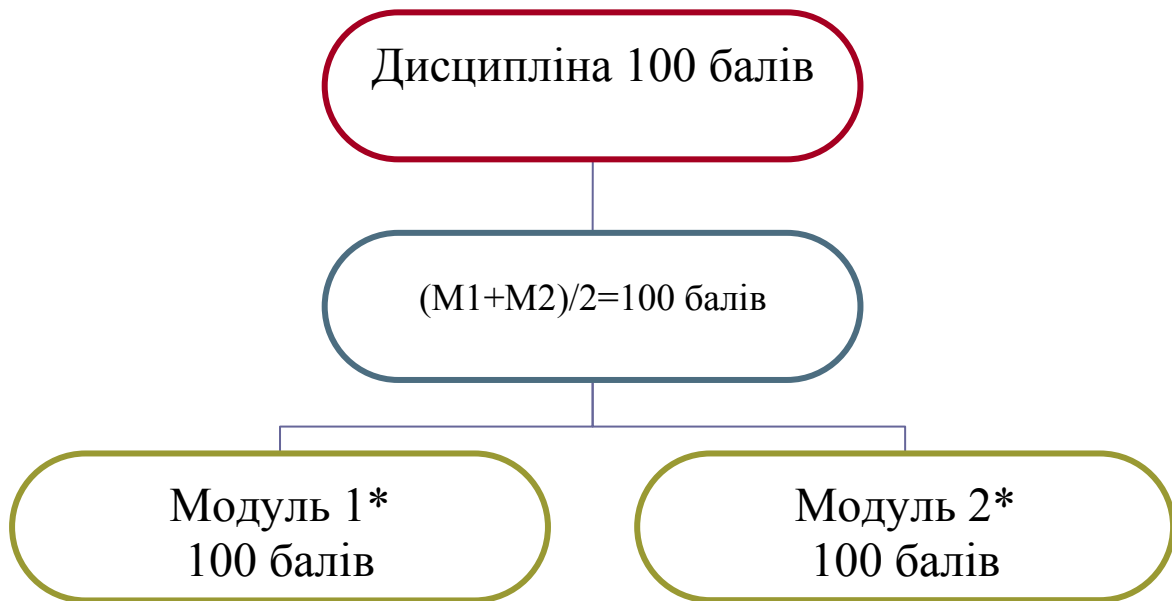
12. [Геффдинг](#) Г. Этика или наука о нравственности / [Г. Геффдинг](#). – М. : ЛКИ, 2007. – 386 с.
13. Гончаренко Є. В. Морально-етичні аспекти в спорті інвалідів / Гончаренко Є. В., Когут І. О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фіз. виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків : ХДАДМ (XXIII), 2007. – № 11. – С. 28–30.
14. Демків Т. В. Моральні пріоритети людського буття / Т. В. Демків // Наукові записки КУТЕП. Серія «Філософські науки». – 2011. – Вип. 9. – С. 297–306.
15. Дмитриев С. В. Антропно ориентированные образовательные технологии становления субъекта профессиональной деятельности / Дмитриев С. В. // Физическое воспитание студентов. – 2011. – № 3. – С. 30–36.
16. Дмитриев С. В. Принципы целеполагания в спорте – новые понятия, новые реальности или парадоксы мышления / Дмитриев С. В. // Физическое воспитание студентов. – 2010. – №3. – С. 17–30.
17. Дмитриева Н. Краткая история искусств.- М.,1986.- Вып.1.
18. Дубин Б. Спорт в современных обществах : пример России / Борис Дубин // Вестник общественного мнения. Данные. Анализ. Дискуссии. – 2004. – № 2 (70). – С. 70–80.
19. Єрмоленко А. М. Комуникативна практична філософія / А. М. Єрмоленко. - К.: Лібра, 1999. – 488 с.
20. Єфименко В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. – К.,1994.
21. Жувенель Б. Этика перераспределения / Бертран де Жувенель. – Институт национальной модели экономики, 1995. – 50 с.
22. Жукова О. Л. Акмеология физической культуры и спорта : Учебное пособие / О. Л. Жукова. – Екатеринбург: ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2004. – 122 с.
23. Жуковський В. М. Проблема моральних цінностей в Українському суспільстві перехідного періоду / Жуковський В. М. // Наукові записки НаУКМА. – 2000. – Т. 18. – С. 80–82.
24. Иванов В. Г. История этики древнего мира / В. Г. Иванов. – Л. : Издательство Ленинградского университета, 1980. – 224 с.
25. Иванов В. Г. История этики средних веков / В. Г. Иванов. – СПб. : Издательство «Лань», 2002. – 464 с.
26. Ивбулис В.Л. Модернизм и постмодернизм. – М.,1988.

27. Иодль Ф. История этики в новой философии. Кант и этика в девятнадцатом столетии / Ф. Иодль. – М. : Либроком, 2011. – 528 с.
28. Иодль Ф. История этики в новой философии. От Античности до конца восемнадцатого столетия / Ф. Иодль. – М. : Либроком, 2011. – 370 с.
29. Иванов В. Ф. Журналістська етика : Підручник / Иванов В. Ф., Сердюк В. Є. – К. : Вища школа, 2007. – 231 с.
30. Іщук Н. Морально-етичні цінності – важливий фактор формування особистості вчителя фізичної культури / Наталя Іщук // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – 2010. – № 1 (13). – С. 10–13.
31. Кант И. Лекции по этике / Иммануил Кант. – М. : Наука, 2000. – 431 с.
32. Качуровский Д. О. Про соціально-педагогічні проблеми сучасного спорту вищих досягнень [Електронний ресурс] / Качуровський Д. О. // Тези доповіді. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту і туризму в формуванні здоров'я людини», Класичний приватний університет, 15–16 жовтня 2010 р., Запоріжжя. – Режим доступу : <http://www.swimukraine.org.ua/?page=225&PHPSESSID=41e2f0d39cda83ca5fe6dbfa9958f92a>
33. Клічук А. В. Етичний аналіз справедливості як універсальної категорії міжіндивідуальних взаємин / А. В. Клічук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія «Філософія. Політологія». – 2010. – № 100. – С. 10–15.
34. Комарова А.И. Эстетическая культура личности. – К.: Вища школа, 1988. – 152 с.
35. Кричфалушій М. Загальнолюдські моральні цінності майбутніх спортивних педагогів / Михайло Кричфалушій // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – 2009. – № 3. – С. 27–30.
36. Литвиненко Н. Концепция справедливости Джона Ролза / Наталия Литвиненко // Логос. – 2006. – № 1 (52). – С. 26–34.
37. Підлісна Г. Світ античної культури. - К., 1989.
38. Рубин В.А. Идеология и культура древнего Китая. – М., 1972.
39. Тюляев С.Н. Искусство Индии. – М., 1988.
40. Шаповалова М. та ін. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. – Львів, 1982.
41. Шестаков В. Массовая культура. – М., 1990.
42. Штейн А.Л. История испанской литературы (средние века и Возрождение).- М. 1961.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

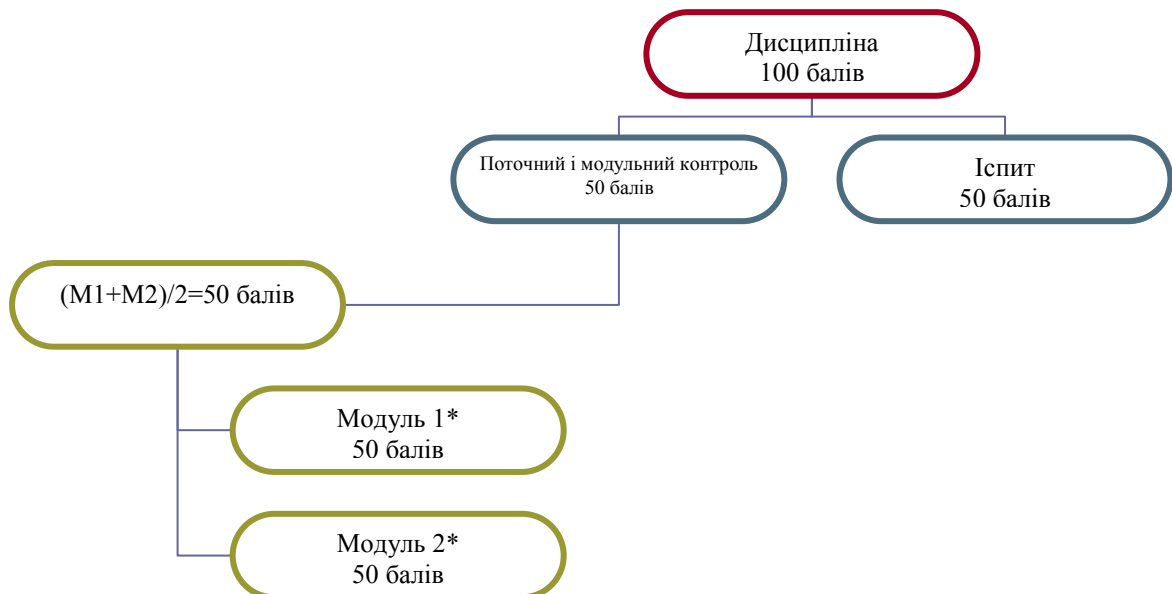
1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

Залік

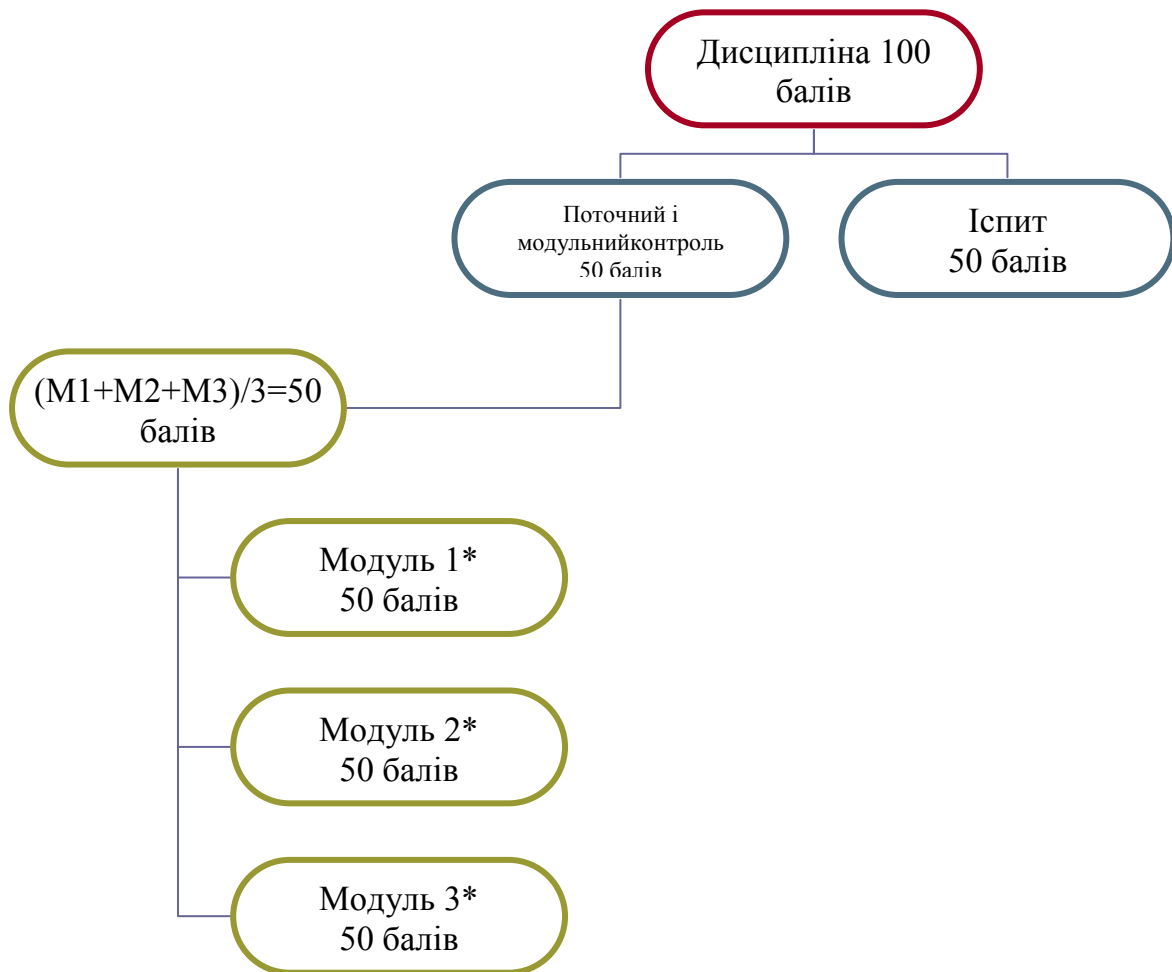
* залік виставляється лише тим студентам, які успішно виконали навчальний план і набрали не менше 61 балів по кожному із модулів

Екзамен (два модуля)

* до складання підсумкового контролю допускають студенти, які успішно виконали навчальний план і набрали не менше 18 балів по кожному із модулів

Екзамен (три модуля)

* до складання підсумкового контролю допускають студенти, які успішно виконали навчальний план і набрали не менше 18 балів по кожному із модулів